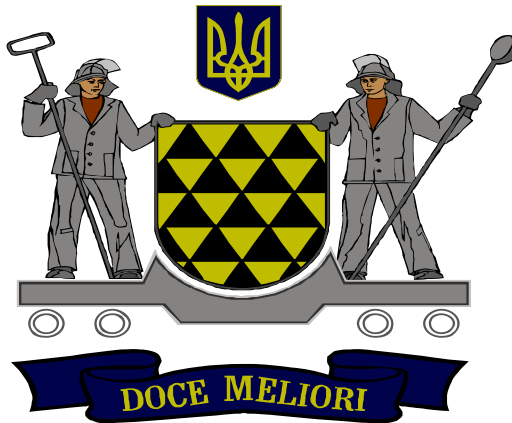

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ,
до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси»
для студентів напрямку 6.030508 - фінанси і кредит

Дніпропетровськ НМетАУ 2016

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ,
до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси»
для студентів напрямку 6.030508 – фінанси і кредит**

**Друкується за Планом видань навчальної та методичної літератури,
затвердженим Вченою радою НМетАУ
Протокол № 1 від 01.02.2016**

Дніпропетровськ НМетАУ 2016

УДК 336.717

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси» для студентів напряму 6.030508 – фінанси і кредит / Укл.: С.А. Мушнікова, О.В.Божанова – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2016. – 35 с.

Наведені загальні методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси», рекомендована література, контрольні завдання по варіантах і рекомендації щодо їх виконання.

Призначена для студентів напряму 6.030508 – фінанси і кредит всіх форм навчання.

Друкується за авторською редакцією

Укладачі: С.А. Мушнікова, канд. екон. наук, доц.

О.В. Божанова, канд. екон. наук, доц.

Відповідальна за випуск І.Г. Сокиринська, канд. екон. наук, доц.

Рецензент Ю.Т. Труш, канд. екон. наук, доц. (НМетАУ)

Підписано до друку . Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. 2,05. Умов. друк. арк. 2,02. Тираж 100 пр. Замовлення № 44.

Національна металургійна академія України
49600, м. Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

Зміст

ВСТУП	4
1.СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
2. ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ	6
3. ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ	8
4. ПРИКЛАД РОЗРАХУНКОВОЇ ЧАСТИНИ	16
5. ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	21
5.1. Законодавчі акти	21
5.2. Підручники і навчальні посібники	22
6. Оформлення курсової роботи	24
7.Критерії оцінювання	25
Додаток А	27
Додаток Б	28
Додаток В	29
Додаток Г	31
Додаток Д	32
Додаток Ж	35

ВСТУП

Ринкові умови функціонування вимагають від окремого учасника соціально-економічної системи розуміння взаємовідносин між її складовими на кожному рівні національної економіки. Фінанси, як складна економічна категорія, надає розуміння цим взаємовідносинам через відповідні інструменти (грошові засоби, цінні папери) держави з іншими суб'єктами: банківськими установами, підприємствами, організаціями, фізичними особами та ін. Розрив між фінансовою теорією і реальною практикою, недостатнє розуміння можливостей фінансів всіх рівнів національної економіки, причин фінансово-економічних протиріч, свідчать про необхідність формування ґрунтовної фінансової підготовки майбутніх фахівців.

Важливою складовою навчального процесу підготовки бакалаврів напряму 6.030508 – фінанси і кредит є виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси», яка є обов'язковою і входить до циклу дисциплін фахової підготовки. Курсова робота є індивідуальною творчою працею студента, його самостійним науково-практичним дослідженням, виконання якого передбачає поглиблене вивчення і розробку однієї з актуальних проблем теорії та практики фінансів, а також формування навичок самостійної роботи у студентів та вирішення конкретних завдань.

Таким чином, метою курсової роботи є закріплення та поглиблене вивчення окремих розділів теорії фінансів й отримання практичних навичок щодо регулювання міжбюджетних відносин, а також оволодіння навичками самостійної роботи з нормативною, науковою літературою та методами наукового дослідження.

Виконання курсової роботи спрямоване на засвоєння та опанування:

- закономірностей фінансових відносин на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи держави;
- теоретичних знань в області фінансових механізмів;
- принципів організації фінансів у різних сферах діяльності;
- основ формування і використання цільових грошових фондів;
- можливих напрямків удосконалення фінансів при зміні економічних і соціальних умов розвитку суспільства, впливу фінансів на суспільний прогрес;
- поєднання загальнотеоретичних питань теорії фінансів з практичним їх використанням в розрізі управління міжбюджетними трансфертами.

1. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни «Фінанси» складається з:

- титульного аркуша (додаток А);
- змісту;
- вступу – в якому висвітлюються актуальність обраної теми, мета виконання роботи та завдання для її досягнення;
- теоретичної частини, пов'язаної з загальними питаннями теорії державних фінансів та фінансів підприємств;
- практичної частини – розрахункової, спрямованої на отримання практичних навичок в розрізі початкових знань управління міжбюджетними відносинами;
- висновків – які висвітлюють отримані результати як за теоретичною, так і практичною частинами;
- переліку посилань – не менш ніж 25 джерел;
- рецензії керівника роботи (додаток Ж).

Теоретична частина роботи повинна містити не менш ніж три параграфи: загальнотеоретичний; аналітичний; перспективи розвитку.

У загальнотеоретичному параграфі слід визначитися з основними поняттями питання за обраною темою. Якщо тема носить науковий характер, необхідним є надання критичного огляду думок науковців-фахівців з приводу питання. Наприклад, якщо поставлено питання «Бюджетна система України», необхідно визначити що таке бюджетна система, її складові, класифікацію за різними ознаками, порівняльну характеристику бюджетної системи України з системами закордонних країн, її функції та ін.

Аналітичний параграф передбачає аналіз ситуації за останні три-п'ять років. Відповідно до бюджетної системи України, проаналізувати зміну законодавчої бази в динаміці, формування доходів (їх обсягів) та використання бюджетних коштів за напрямками. Особливу увагу необхідно приділяти висновкам за результатами аналізу.

Перспективи розвитку повинні охоплювати державні та наукові напрямки розвитку того чи іншого питання. Наприклад, зміну в законодавстві відповідно до бюджетного кодексу, розширення джерел формування доходної частини бюджету та напрямки її використання та ін.

З метою вірного виконання та розуміння обраної теми теоретичної частини роботи, напередодні її виконання слід порадитися з керівником.

Практична частина курсової роботи присвячена управлінню міжбюджетними трансфертами. Найважливішою ознакою демократичного розвитку країни є наявність в ній місцевого самоврядування, здатного забезпечити ефективне функціонування територіальних громад. Така здатність потребує відповідного фінансового забезпечення та дотримання принципу децентралізації влади.

Головною ознакою фінансової незалежності місцевих бюджетів є володіння й самостійне розпорядження фінансовими ресурсами, розмір яких відповідає функціям і завданням, що покладаються на органи місцевого самоврядування. Однією із важливих проблем формування місцевих бюджетів нині є забезпечення збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів та формування міжбюджетних відносин з метою підвищення рівня фінансової самодостатності, шляхом посилення бюджетної децентралізації. Відповідно до цього, питаннями для вирішення в практичній частині курсової роботи є:

- визначення рівня податкоспроможності території для якої складається місцевий бюджет;
- обґрунтування обсягів освітньої та медичної субвенцій для обраної території;
- порівняльна характеристика планових показників з фактичним рівнем базового року.

2. ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Питання теоретичної частини студент обирає з наведеного нижче переліку відповідно до останніх двох цифр залікової книжки. Наприклад, якщо останні дві цифри номера залікової книжки складають 26, то необхідно обрати питання за цим номером.

Питання до теоретичної частини курсової роботи

1. Роль фінансів у процесі ринкових перетворень.
2. Проблеми стабілізації та оздоровлення фінансової системи України.
3. Основні напрямки фінансової політики у зв'язку з необхідністю стабілізації економіки України.
4. Складові елементи фінансового механізму: фінансові методи і фінансові важелі.
5. Сутність і завдання фінансового планування. Фінансові плани підприємств матеріального виробництва.

6. Сутність і завдання фінансового планування. Особливості фінансового планування в бюджетних організаціях.

7. Органи управління фінансами в Україні, їх функції. Необхідність удосконалення управління фінансами.

8. Необхідність, сутність і значення фінансового контролю. Види й методи фінансового контролю.

9. Фінансовий аудит як незалежний вид фінансового контролю.

10. Особливості фінансів підприємств матеріального і нематеріального виробництва.

11. Склад та основні джерела формування фінансових ресурсів.

12. Бюджет як економічна і юридична категорії. Функції бюджету.

13. Роль бюджету в економічному і соціальному розвитку суспільства.

14. Бюджетні форми фінансового регулювання в умовах ринкових відносин.

15. Формування доходів Державного бюджету України.

16. Видатки Державного бюджету України, їх склад і структура.

17. Взаємозв'язок між окремими ланками бюджетної системи України.

18. Поняття бюджетного процесу, його основні етапи. Бюджетне планування.

19. Організація виконання бюджету. Бюджетні права органів законодавчої та виконавчої влади.

20. Сутність та роль місцевих бюджетів у проведенні регіональної політики.

21. Роль та призначення фондів соціального призначення.

22. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Управління бюджетним дефіцитом.

23. Податкова система України, її загальна характеристика.

24. Контроль податкових органів за своєчасністю і правильністю сплати податку на додану вартість у бюджет.

25. Акцизний податок як форма специфічних податків. Порядок та строки внесення в бюджет.

26. Порядок і строки сплати податку на прибуток у бюджет.

27. Основи прибуткового оподаткування доходів громадян від трудової і підприємницької діяльності.

28. Характеристика внутрішнього і зовнішнього боргу України. Управління державним боргом.

29. Форми й методи страхового захисту і системи страхових фондів.
Перспективи розвитку страхування в Україні.
30. Сутність та значення державного кредиту.
31. Міжнародна кредитна політика України.
32. Зовнішній державний кредит: форми, джерела отримання.
33. Страхування: сутність, функції, класифікація.
34. Призначення та особливості соціального страхування.
35. Основне призначення та функції майнового страхування.
36. Призначення та особливості особового страхування.
37. Основне призначення та функції страхування відповідальності.
38. Сучасний страховий ринок України, його складові та перспективи розвитку.
39. Фінансовий механізм зовнішньоекономічних зв'язків.
40. Складові міжнародного валютного фонду, його функції та основне призначення.
41. Призначення та функції міжнародного банку реконструкції та розвитку, перспективи взаємовідносин з Україною.
42. Європейський банк реконструкції та розвитку, його сучасний стан та перспективи взаємовідносин з Україною.
43. Валютний ринок та його вплив на вітчизняну економіку.
44. Наповнення місцевих бюджетів та шляхи його удосконалення.
45. Місцеві податки і збори та їх роль у податковій системі України.
46. Податки в системі державного регулювання економіки.
47. Проблема фінансування видатків на освіту в умовах розвитку ринкових відносин в Україні.
48. Проблема фінансування медичних закладів в умовах розвитку ринкових відносин в Україні
49. Роль та функції Державного Казначейства України.
50. Державні запозичення в системі чинників стабільності та боргової безпеки України.

3. ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Головною ознакою фінансової незалежності місцевих бюджетів є володіння й самостійне розпорядження фінансовими ресурсами, розмір яких відповідає функціям і завданням, що покладаються на органи місцевого

самоврядування. Однією із важливих проблем формування місцевих бюджетів є забезпечення збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів та формування міжбюджетних відносин з метою підвищення рівня фінансової самодостатності, шляхом посилення бюджетної децентралізації.

Суб'єктами міжбюджетних відносин виступають органи державної влади, органи влади АРК та органи місцевого самоврядування, які беруть участь у міжбюджетних відносинах від імені держави, АРК та відповідних територіальних громад з приводу розподілу і перерозподілу бюджетних коштів між різними бюджетами [3, 5]. Норми закону діють на всій території України. На тій її частині, яка зараз не контролюється, діють інші закони – про тимчасово окуповані території, або військово-цивільні адміністрації, до яких застосовується принцип нульового вирівнювання.

З метою усунення викликів в процесі децентралізації трансфертна політика передбачає надання місцевим бюджетам таких видів трансфертів: базової дотації; освітньої субвенції; субвенції на підготовку робітничих кадрів; медичної субвенції; субвенції на забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру.

Основним завданням практичної частини курсової роботи є отримання навичок щодо регулювання міжбюджетних відносин через визначення податкоспроможності територій та обґрунтування отримання базової (реверсної) дотації, освітньої та медичної субвенцій.

Основні припущення при виконанні роботи:

- оцінка рівня податкоспроможності відбувається для міст обласного значення;
- моделі розрахунку освітньої та медичної субвенцій носять спрощений (навчальний) характер.

Загальні нормативні положення [5].

Для закріплення за місцевими бюджетами стабільних джерел доходів встановлено перелік закріплених податків та нормативів їх розподілу між рівнями бюджетної системи, а саме:

- єдиний норматив відрахувань загальнодержавних податків (податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств) за кожною ланкою бюджету: для бюджетів міст обласного значення, районів, об'єднаних територіальних громад відсоток відрахувань складає 60%, до обласних – 15%, а до бюджету м. Києва – 40 %;

- з державного бюджету на місцевий рівень передано: 100% плати за надання адміністративних послуг; 100% державного мита; 10% податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки.

Шаг 1. Розрахунок базової (реверсної) дотації.

Базова дотація – це трансферт, що надається з державного бюджету місцевим бюджетам для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій.

Реверсна дотація – це кошти, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій.

Базова дотація як інструмент підвищення фіскальної спроможності місцевих бюджетів, джерелами перерахування якої є надходження до загального фонду державного бюджету та реверсна дотація, мають компенсаційний характер і забезпечують вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів за закріпленими доходами.

Розрахунок дохідної спроможності місцевого бюджету ґрунтується на визначенні індексу відносної податкоспроможності. Методика розрахунку обсягу базової та реверсної дотації передбачає визначення індексу окремо до ПДФО та податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки.

Індекс податкоспроможності відповідного бюджету є коефіцієнтом, що визначає рівень його податкоспроможності порівняно з аналогічним середнім показником по всіх обласних бюджетах України у розрахунку на одну людину. Таким чином, вихідними даними для визначення індексу податкоспроможності місцевого бюджету та подальшого горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій є:

- 1) кількість населення;
- 2) надходження податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки за останній звітний бюджетний період;
- 3) надходження податку на доходи фізичних осіб за останній звітний бюджетний період.

За допомогою довідкової інформації, що наведена в таблицях 1-3, визначається механізм горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів та/або реверсної дотації (табл. 4). При здійсненні

вирівнювання враховується значення індексу податкоспроможності відповідного обласного бюджету.

Таблиця 1

Середній рівень надходження на 1-го жителя України при врахуванні базової дотації

Показники	Значення
1. Податок на доходи фізичних осіб міст та районів, грн	менш ніж 727,8
2. Податок на прибуток підприємств приватного сектору, грн	менш ніж 50,8
3. Податок на доходи фізичних осіб обласних бюджетів, грн	менш ніж 180,4

Таблиця 2

Середній рівень надходження на 1-го жителя України при врахуванні реверсної дотації

Показники	Значення
4. Податок на доходи фізичних осіб міст та районів, грн	більш ніж 889,6
5. Податок на прибуток підприємств приватного сектору, грн	більш ніж 62,1
6. Податок на доходи фізичних осіб обласних бюджетів, грн	більш ніж 220,5

Таблиця 3

Середній рівень надходження на 1-го жителя України при врахуванні горизонтального вирівнювання

Показники	Значення
1. Податок на доходи фізичних осіб міст та районів, грн	808,7
2. Податок на прибуток підприємств приватного сектору, грн	56,4
3. Податок на доходи фізичних осіб обласних бюджетів, грн	200,5

Таблиця 4

Механізм горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів

Категорія бюджету	Індекс податкоспроможності	Механізм вирівнювання
I категорія	> 1,1	Реверсна дотація в обсязі 50%, що перевищує значення 1,1 (спрямовується для надання базової дотації)
II категорія	0,9 – 1,1	Вирівнювання на здійснюється
III категорія	< 0,9	Базова дотація в обсязі 80% для досягнення значення до 0,9

Таким чином, якщо рівень податкоспроможності території складає більш ніж 1,1, то місцевий бюджет відносять до I-ої категорії і відбувається визначення реверсної дотації в обсязі 50%, що перевищує значення 1,1, для надання базової дотації іншому місцевому бюджету з метою вирівнювання доходів бюджету.

Якщо рівень податкоспроможності знаходиться в межах 0,9 – 1,1, місцевий бюджет відносять до II-ої категорії і вирівнювання не здійснюється, тобто базова дотація не надається.

Рівень податкоспроможності нижче ніж 0,9 свідчить про віднесення цієї території до III-ої категорії, якій надається базова дотація в обсязі 80% для досягнення значення до 0,9.

Шаг 2. Розрахунок освітньої субвенції.

Для фінансування освітніх видатків місцевих бюджетів передбачено (згідно з Бюджетним кодексом) освітню субвенцію. За рахунок освітньої субвенції фінансуються видатки місцевих бюджетів на загальноосвітні навчальні заклади усіх ступенів: шкільні відділення навчально-виховних комплексів «дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад»; «загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад»; спеціалізовані школи (школи-інтернати); вечірні (змінні) школи; загальноосвітні навчальні заклади для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації.

В основу розрахунку обсягів освітніх субвенцій прийнято специфічні для галузі показники, основними з яких є:

- фінансовий норматив бюджетної забезпеченості одного учня;
- показники кількості учнів навчальних закладів різних ступенів, напрямків підготовки, статусів;
- коефіцієнти приведення кількості учнів навчальних закладів різних ступенів, напрямків підготовки, статусів до кількості учнів загальноосвітніх шкіл.

Розрахунковий показник обсягу видатків на освіту зведеного бюджету міста обласного значення (V_{oi}) визначається за такою формулою:

$$V_{oi} = (H_{dx} D_m \times K_m \times K_{m1} + H_o \times U_g \times K_g + U_b \times K_b + H_v \times K_v) + S_d + V_t. \quad (1)$$

В таблиці 5 надана довідкова інформація про зміст та значення кожного з показників розрахункової моделі.

Таблиця 5

Показники для розрахунку видатків на освіту міста обласного значення

№ з/п	Найменування показника	Умовне позначення	Значення
1	2	3	4
1	Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості на одну дитину дошкільного віку, грн	<i>Hd</i>	Обирається відповідно варіанту
2	Кількість дітей віком до шести років (включно), тис. осіб	<i>Dm</i>	Обирається відповідно варіанту
3	Фактичний коефіцієнт охоплення дітей віком до шести років дошкільними закладами, одиниць	<i>Km</i>	0,879
4	Коригуючий коефіцієнт обсягу видатків на дошкільну освіту, одиниць	<i>Km1</i>	1,1
5	Кількість учнів денних загальноосвітніх шкіл, що розташовані у місті обласного значення, тис. осіб	<i>Ug</i>	Обирається відповідно варіанту
6	Коефіцієнт приведення кількості учнів денних загальноосвітніх шкіл, одиниць	<i>Kg</i>	0,968
7	Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості одного учня, грн	<i>Ho</i>	Обирається відповідно варіанту
8	Кількість учнів вечірніх загальноосвітніх шкіл адміністративно-територіальної одиниці, тис. осіб	<i>Ub</i>	Обирається відповідно варіанту
9	Коефіцієнт приведення кількості учнів вечірніх загальноосвітніх шкіл адміністративно-територіальної одиниці у відповідність з кількістю учнів усіх загальноосвітніх шкіл, одиниць	<i>Kb</i>	0,43
10	Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості на одного учня (вихованця, слухача) позашкільного навчального закладу, грн	<i>Hv</i>	Обирається відповідно варіанту
11	Коригуючий коефіцієнт обсягу видатків на позашкільну освіту, одиниць	<i>Kv</i>	0,26
12	Додаткові асигнування на виплату одноразової допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, тис. грн	<i>Sd</i>	Обирається відповідно варіанту
13	Цільові кошти для забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів сучасними технічними засобами навчання, тис. грн	<i>Vt</i>	Обирається відповідно варіанту

Шаг 3. Розрахунок медичної субвенції.

Медична субвенція (крім резерву) розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, розробленої Міністерством охорони здоров'я та враховує такі параметри:

- кількість населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці станом на 1 січня року, що передує плановому;

- коригуючи коефіцієнти, що враховують відмінності у вартості надання медичної допомоги;
- фінансові нормативи бюджетної забезпеченості для відповідної групи місцевих бюджетів та специфічні видатки, розрахунок яких здійснюється окремо.

Зокрема, використовується коефіцієнт відносної вартості витрат на надання медичних послуг залежно від статевої та вікової структури населення, складений за рекомендаціями Всесвітньої організації охорони здоров'я. З урахуванням того, що з кожної групи місцевих бюджетів фінансуються особливі медичні послуги (первинної, вторинної, екстреної допомоги), додаткового обґрунтування потребує використання цього коефіцієнта для всіх груп місцевих бюджетів.

Розрахунковий показник обсягу видатків на охорону здоров'я зведеного бюджету міста обласного значення (V_{zi}) визначається за такою формулою:

$$V_{zi} = H_{zi} \times K_{z3} \times (N_i - N_{di} - N_{mi} \times K_{z5}) \times (1 - \lambda + \lambda \times K_{z2}). \quad (2)$$

В таблиці 6 наведена довідкова інформація про зміст та значення кожного з показників розрахункової моделі.

Таблиця 6

Показники для розрахунку видатків на охорону здоров'я міста обласного значення

№ з/п	Найменування показника	Умовне позначення	Значення
1	2	3	4
1	Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості на охорону здоров'я, грн	H_{zi}	Обирається відповідно варіанту
2	Коефіцієнт відносної вартості витрат на надання медичних послуг залежно від статевої та вікової структури населення адміністративно-територіальної одиниці, одиниць	K_{z2}	Відповідно до табл. 6
3	Коефіцієнт диференціації рівня витрат на одного жителя, одиниць	K_{z3}	1,065
4	Коефіцієнт коригування чисельності наявного населення, якому медична допомога частково надається відомчими закладами охорони здоров'я, одиниць	K_{z5}	0,5
5	Чисельність наявного населення міста обласного значення станом на 1 січня року, що передусє планованому, осіб	N_i	Обирається відповідно варіанту

Продовження табл.6

1	2	3	4
6	Чисельність наявного населення міста обласного значення, в яких відсутня мережа закладів охорони здоров'я, що фінансуються за рахунок коштів місцевих бюджетів, осіб	N_{di}	Обирається відповідно варіанту
7	Чисельність наявного населення міста обласного значення, яке частково обслуговується закладами охорони здоров'я, осіб	N_{mi}	Обирається відповідно варіанту
8	Коефіцієнт рівня застосування впливу вікової структури населення, одиниць	λ	0,5

Таблиця 7

Коефіцієнт відносної вартості витрат на надання медичних послуг залежно від статевої та вікової структури населення, одиниць

Вікові групи	Еквівалент надання медичної допомоги чоловікам	Еквівалент надання медичної допомоги жінкам
1	2	3
0-1	10	5
2-4	7	3,5
5-9	3,7	3
10-14	3	2,5
15-19	2,2	3
20-24	2,6	3,5
25-29	2	4
30-34	2	4
35-39	2,5	4,5
40-44	3,5	5
45-49	4,5	5,5
50-54	5	6,5
55-59	6,5	7
60-64	7,5	8,5
65-69	8	9,5
70 і старші	10,5	11

Освітня, медична субвенції та субвенція на підготовку робітничих кадрів спрямовуватимуться на оплату видатків поточного характеру (оплата праці з нарахуваннями, придбання медикаментів та продуктів харчування, оплата комунальних послуг та енергоносіїв, тощо).

Шаг 4. Аналіз динаміки доходів бюджету міста обласного значення.

Останнім етапом розрахункової частини курсової роботи є проведення аналізу динаміки доходів бюджету міста обласного значення та їх структури з

метою визначення стану міжбюджетних відносин, який характеризується наступними чинниками: рівнем централізації бюджетних коштів; незбалансованістю місцевих бюджетів як в цілому, так і в розрізі окремих їх видів; відсутністю дієвих засобів стимулювання органів місцевого самоврядування до збільшення власної дохідної бази місцевих бюджетів; неузгодженістю нормативно-правового забезпечення планування, розподілу та контролю за розподілом міжбюджетних трансфертів.

4. ПРИКЛАД РОЗРАХУНКОВОЇ ЧАСТИНИ

Шаг 1. Розрахунок базової (реверсної) дотації.

На підставі вихідних даних наведених в додатку Б, необхідно визначити рівень податкоспроможності території та необхідне значення базової (реверсної) дотації. Приклад результатів розрахунків представлені нижче.

Таблиця 8

Показники для визначення індексу податкоспроможності місцевого бюджету

Показники	Значення
1. Наявне населення, тис. осіб	740,4
2. Податкові надходження, тис. грн, в т.ч.:	520931,7
2.1 Податок на доходи фізичних осіб	487402,7
2.2 Податок на прибуток підприємств приватного сектору	33456,2
2.3 Податки на власність	70,8
3. Неподаткові надходження, тис. грн	24,9

Відповідно алгоритму розмежування податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) та доходу від податку на прибуток підприємств приватного сектору для бюджетів міст обласного значення, обсяг надходжень приведено у відповідність із нормативами зарахування:

$$487402,7 * 60\% = 292441,62 \text{ тис. грн}$$

$$33456,2 * 10\% = 3345,62 \text{ тис. грн}$$

Середній рівень надходжень на 1 жителя по місту обласного значення

$$292441,62 + 3345,62 / 740,4 = 399,5 \text{ грн}$$

Середній рівень надходжень на 1 жителя по Україні становить 808,7 грн (на підставі довідкових даних таблиці 3).

Отже індекс податкоспроможності міста обласного значення складає:

$$399,5 / 808,7 = 0,494.$$

Таким чином, дана територія відноситься до III-ї категорії (табл. 4) з показником меншим за 0,9, тому використовується розрахунок визначення базової дотації.

Розрахунок обсягу базової дотації для бюджету міста обласного значення:

$$(808,7 * 0,9) - 399,5 = 328,33 * 80\% * 740,4 = \mathbf{194476,42 \text{ тис. грн}}$$

Система вирівнювання податкоспроможності є більш прогресивною ніж система балансування та має на меті сприяти зацікавленості місцевих органів влади залучати додаткові надходження й розширяти наявну базу оподаткування.

Шаг 2. Розрахунок освітньої субвенції.

Відповідно до додатка В, обираються вихідні дані для розрахунку освітньої субвенції.

Таблиця 9

Показники для розрахунку видатків на освіту міста обласного значення

№ з/п	Найменування показника	Умовне позначення	Значення
1	2	3	4
1	Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості на одну дитину дошкільного віку, грн	<i>Hd</i>	124,7
2	Кількість дітей віком до шести років (включно), тис. осіб	<i>Dm</i>	37,02

Продовження табл.9

1	2	3	4
3	Фактичний коефіцієнт охоплення дітей віком до шести років дошкільними закладами, одиниць	<i>Km</i>	0,879
4	Коригуючий коефіцієнт обсягу видатків на дошкільну освіту, одиниць	<i>Kml</i>	1,1
5	Кількість учнів денних загальноосвітніх шкіл, що розташовані у місті обласного значення, тис. осіб	<i>Ug</i>	59,23
6	Коефіцієнт приведення кількості учнів денних загальноосвітніх шкіл, одиниць	<i>Kg</i>	0,968
7	Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості одного учня, грн	<i>Ho</i>	87,9
8	Кількість учнів вечірніх загальноосвітніх шкіл адміністративно-територіальної одиниці, тис. осіб	<i>Ub</i>	7,41
9	Коефіцієнт приведення кількості учнів вечірніх загальноосвітніх шкіл адміністративно-територіальної одиниці у відповідність з кількістю учнів усіх загальноосвітніх шкіл, одиниць	<i>Kb</i>	0,43
10	Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості на одного учня (вихованця, слухача) позашкільного навчального закладу, грн	<i>Hv</i>	56,3
11	Коригуючий коефіцієнт обсягу видатків на позашкільну освіту, одиниць	<i>Kv</i>	0,26
12	Додаткові асигнування на виплату одноразової допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, тис. грн	<i>Sd</i>	7,8
13	Цільові кошти для забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів сучасними технічними засобами навчання, тис. грн	<i>Vt</i>	23,6

На підставі наведених даних розрахуємо обсяг освітньої субвенції для міста обласного значення:

$$V_{oi} = (124,7 * 37,02 * 0,879 * 1,1 + 87,9 * 59,23 * 0,968 + 7,41 * 0,43 + 56,3 * 0,26) + 7,8 + 23,6 = \mathbf{9552,53 \text{ тис. грн}}$$

Таким чином, обсяг субвенції на освіту по приведеному місту обласного значення складає 9552,53 тис. грн

Шаг 3. Розрахунок медичної субвенції

Відповідно до додатка Г, обираються вихідні дані для розрахунку медичної субвенції.

Показники для розрахунку видатків на охорону здоров'я міста обласного значення

№ з/п	Найменування показника	Умовне позначення	Значення
1	Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості на охорону здоров'я, грн	Hzi	73,9
2	Коефіцієнт відносної вартості витрат на надання медичних послуг залежно від статевої та вікової структури населення адміністративно-територіальної одиниці, одиниць	$Kz2$	7,36
3	Коефіцієнт диференціації рівня витрат на одного жителя, одиниць	$Kz3$	1,065
4	Коефіцієнт коригування чисельності наявного населення, якому медична допомога частково надається відомчими закладами охорони здоров'я, одиниць	$Kz5$	0,5
5	Чисельність наявного населення міста обласного значення станом на 1 січня року, що передуює планованому, тис. осіб	Ni	740,4
6	Чисельність наявного населення міста обласного значення, в яких відсутня мережа закладів охорони здоров'я, що фінансуються за рахунок коштів місцевих бюджетів, тис. осіб	Ndi	118,46
7	Чисельність наявного населення міста обласного значення, яке частково обслуговується закладами охорони здоров'я, тис. осіб	Nmi	199,91
8	Коефіцієнт рівня застосування впливу вікової структури населення, одиниць	λ	0,5

На підставі наведених даних розрахуємо обсяг медичної субвенції для міста обласного значення:

$$Vzi = 73,9 * 1,065 * (740,4 - 118,46 - 199,91 * 0,5) * (1 - 0,5 + 0,5 * 7,36) = 31,45 \text{ тис. грн}$$

Таким чином, обсяг субвенції на охорону здоров'я по приведеному місту обласного значення складає 31,45 тис. грн

Шаг 4. Аналіз динаміки доходів бюджету міста обласного значення

На даному етапі необхідно проаналізувати зміну доходів бюджету міста обласного значення. Необхідним є порівняння отриманих даних планового

періоду з даними базового періоду, які наведені в додатку Д. Отримані результати необхідно звести в таблицю та надати коментарі у вигляді висновків.

Таблиця 11

Аналіз динаміки та структури доходів бюджету міста обласного значення

Показники	Базовий рік		Плановий рік		Відхилення, ±	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
1. Податкові надходження, тис. грн, в т.ч.:	602214,7	68,75	520931,7	64,21	-81283	-4,54
1.1 Податок на доходи фізичних осіб	567923,6	64,83	487402,7	60,08	-80520,9	-4,75
1.2 Податок на прибуток підприємств приватного сектору	34223,8	3,91	33456,2	4,12	-767,6	0,22
1.3 Податки на власність	65,3	0,0075	70,8	0,0087	5,5	0,0013
1.4 Акцизний податок	0,7	0,0001	0,7	0,0001	0	0,0000
1.5 Екологічний податок	1,2	0,0001	1,2	0,0001	0	0,0000
1.6 Фіксований сільськогосподарський податок	0,1	0,0000	0,1	0,0000	0	0,0000
2. Неподаткові надходження, тис. грн	15,8	0,0018	24,9	0,0031	9,1	0,0013
РАЗОМ ДОХОДІВ (без урахування міжбюджетних трансфертів)	602230,5	68,75	520956,6	64,21	-81273,9	-4,54
Офіційні трансферти, в т.ч.:	273742,76	31,25	290316,4	35,79	16573,64	4,54
Дотації	187443,2	21,39	194476,42	23,97	7033,22	2,57
Субвенції	86299,56	9,85	95839,98	11,81	9540,42	1,96
ВСЬОГО	875973,26	100	811273	100	-64700,26	0,00

Висновки

Як бачимо за результатами проведеного аналізу, найбільшу питому вагу в доходах міста обласного значення займають податкові надходження 64,21 %. Але, в плановому році спостерігається зменшення їх надходжень в порівнянні з базовим роком на 81283 тис. грн за рахунок зниження обсягів як податку на доходи фізичних осіб (-80520,9 тис. грн), так і з рахунок податку на прибуток підприємств приватного сектору (-767,6 тис. грн). Це приводить до зростання залежності бюджету міста обласного значення від зведеного бюджету держави.

При інших рівних умовах розмір офіційних трансфертів в плановому році збільшується на 16573,64 тис. грн В загальній сумі доходів бюджету питома вага офіційних трансфертів збільшується на 4,53 %.

Це свідчить про зниження рівня фінансової незалежності місцевого бюджету та потребує подальших заходів щодо підвищення зацікавленості місцевих органів самоврядування в отриманні власних доходів.

6. ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

Наведена нижче література представляє собою перелік лише основних джерел і не може розглядатися як повний та вичерпний. Тому, студенту рекомендується використовувати, окрім означених матеріалів, додаткові інформаційні джерела, які йому доступні для вивчення кожної теми.

6.1. Законодавчі акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» № 2217а від 01.07.2015 р. / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.

3. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин: Закон України від 28.12.2014 р. № 79-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/79-19>

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи: Закон України від 28.12.2014 р. № 71-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/71-19>

5. Про Державний бюджет України на 2015 рік: Закон України від 28.12.2014 № 80-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80-19>

6. Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам: Постанова Кабінету Міністрів від 14.01.15 № 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/6-2015-%D0%BF>

7. Деякі питання надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.01.2015 р. № 11 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/11-2015-%D0%BF>

8. Податковий кодекс України : Кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI / Україна. Закони // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2015. – № 5-6 : Податковий кодекс України. – С. 1-320.

9. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням : Закон України від 28 грудня 2014 р. № 72-VIII / Україна. Закони // Орієнтир. – 2015. – № 2.- 28 січня. – С. 7-9.

10. Господарський кодекс України // із змінами, доповненнями від 13.05.2006, Відомості Верховної Ради України, 2005, №74.

11. Місцеві бюджети [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://minfin.gov.ua/news/bjudzhet/local-budg>

12. Про аудиторську діяльність: Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 23, ст.243. Документ 3125-12, чинний, остання редакція від 28.07.2005 <http://zakon.rada.gov.ua>

13. Про страхування: Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1996, N 18, ст. 78. Документ 3204-4, чинний, остання редакція від 15.12.2005 - ЛІГА: ЕЛІТ. Версія 7.7.1.

14. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1991, N 38, ст.508. Документ 3480-4, чинний, поточна редакція від 23.02.2006 - ЛІГА: ЕЛІТ. Версія 7.7.1.

15. Про Рахункову палату Верховної Ради України: Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР//Відомості Верховної Ради України. -1996.-№43.

16. Про господарські товариства: Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1991, № 1576-XII Документ 2801-4, чинний, поточна редакція від 17.11.2005 - ЛІГА: ЕЛІТ. Версія 7.7.1.

5.2. Підручники і навчальні посібники

17. Азаренкова Г.М. Моделі та методи фінансових потоків. – К.: ВКФ «Гриф», 2005. – 119с.

18. Азаренкова Г.М., Борисенко І.І. Фінанси. Практикум. – Харків: ХБІ УАБС, 2004. – 125 с.

19. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. – К.: Знання, 2003. – 321 с.

20. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Страхование. – СПб: Питер, 2004. –256 с.

21. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Підручник. – 2-ге видання, прероб. І доп. – К.: Знання, 2006. – 494 с. (Вища освіта ХХІ століття).

22. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник. – К.: Цент навчальної літератури, 2004. – 608 с.
23. Гаршина О.К. Цінні папери. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 128 с.
24. Єпіфанов А.О., Сало І.В., Д'яконова І.І. Бюджет України [Текст] : монографія: у 2 кн. / А.О. Єпіфанов, І.І. Д'яконова, І.В. Сало. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010.
25. Леоненко Г.М., Юхименко Г.І., Ільєнко А.А. Теорія фінансів: Навч. пос. / За заг. Ред. О.Д. Василика. – Київ. Центр навчальної літератури, 2005. – 480 с.
26. Назарчук М., Карпенко Л. Про деякі особливості розвитку організованого ринку цінних паперів в Україні // Економіка України. –2005 №10. – с.33
27. Опарін В.М. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): Монографія. – К.: КНЕУ, 2005. – 240 с.
28. Оспіщев В.І., Близнюк О.П., Кривошей В.В. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – 335 с.
29. Партин Г.О., Загородній А.Г. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. – 2-ге видання перероб. і доп. – К.: Знання, 2006 . – 379 с.
30. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник. – К: Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
31. Сазонець І.Л., Гринько Т.В., Придатко Г.Ю. Управління місцевими фінансами: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 264 с.
32. Смолянська О.Ю. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. – Київ. Центр навчальної літератури, 2005. – 384 с.
33. Старостенко Г.Г., Булгаков Ю.Р. Бюджетна система: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 240 с.
34. Сунцова О.О. Місцеві фінанси: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 560 с.
35. Фінанси: Навч. пос. / В.С. Загорський, О.Д. Вовчак, І.Г. Благун. – К.: Знання, 2006. – 247 с.
36. Фінанси: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. – 2-ге вид., перероб. і доп. / О.Р. Романенко, С.Я. Огородник, М.С. Зязюн, А.А. Славкова. – К.: КНЕУ, 2003. – 387 с.
37. Фінанси: Навч. посібник / О.П. Близнюк, Л.І. Лачкова, В.І. Оспіщев та ін., За ред. В.І. Оспіщева. – К.: Знання, 2006. – 415 с.

5.3. Internet – ресурси

www.liga.kiev.ua

www.rada.kiev.ua

www.bank.gov.ua

www.investgareta.net

www.business.ua

www.companion.com.ua

www.fin-ukr.com.ua

www.zakon.rada.gov.ua

6. Оформлення курсової роботи

Обсяг курсової роботи, набраної на комп'ютері, повинен складати до 30-ти аркушів формату А4 та містити:

- вступ – 2-3 стор.;
- теоретичну частину – 12-15 стор.;
- практичну частину – 10-12 стор.;
- загальні висновки – 2-3 стор.;
- перелік посилань – не менш ніж 25 джерел.

Під час оформлення курсової роботи слід дотримуватися встановлених стандартом вимог: шрифт – 14, інтервал між рядками – 1,5. Кожна сторінка обмежується полями: зліва – 20 мм, справа – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм. Нумерація сторінок проставляється, починаючи з другої сторінки вступу роботи. Титульний аркуш вважається першою сторінкою і номер на ньому не ставиться.

Посилання містять перелік літератури та інших джерел, використаних під час написання роботи. Перелік посилань оформляють у такому порядку:

1. Законодавчі матеріали.
2. Укази Президента України.
3. Постанови і декрети уряду.
4. Статистичні збірники.

5. Інструктивні матеріали (інструкції, службові листи і роз'яснення тощо) у хронологічній послідовності.

б. Спеціальна економічна література та публікації в періодичних виданнях (в алфавітному порядку за прізвищами авторів, а колективні монографії – за назвою роботи).

Усі джерела, включені до переліку посилань, нумеруються послідовно. Завершену курсову роботу студенти подають на кафедру згідно із встановленим терміном.

Роботи, які не відповідають установленим вимогам, повертаються на доопрацювання.

7.Критерії оцінювання

Курсова робота оцінюється за результатами захисту. Максимальна кількість балів за правильно виконану курсову роботу складає – 100.

Теоретична частина, яка має творчий характер, оцінюються виходячи з таких правил:

- правильна відповідь теоретичної частини, яка супроводжується повної і грамотної аргументацією – 60 балів;
- правильна відповідь теоретичної частини з правильною, але неповною або неточною аргументацією, а також аргументацією, що містить окремі не грубі помилки – 40 балів;
- правильна відповідь з аргументацією, що містить одну або декілька грубих помилок – 20 балів;
- неправильна відповідь, яка супроводжується стрункою і цікавою аргументацією, нехай навіть і помилковою – 10 балів;
- неправильна відповідь, що не містить аргументації, але дозволяє позитивно оцінити рівень теоретичних знань студента з даного розділу фінансів – 5 балів;
- невірна і неаргументована відповідь, що не дає підстав оцінити позитивно рівень теоретичних знань студента з даного розділу фінансів – 0 балів.

Повне та правильне рішення практичної частини роботи оцінюється максимально в 40 балів.

Якщо студентом порушені терміни подання курсової роботи на кафедру, кількість балів знижується на 5.

Якщо оформлення курсової роботи не відповідає встановленим вимогам кількість балів знижується на 10.

Студент, який отримав на захисті своєї курсової роботи «незадовільно», не допускається до іспиту з даної дисципліни.

Відповідність отриманих балів та оцінок
12-бальної, національної та європейської (ЄКТС) шкали
за виконання та захист курсової роботи

Кількість обраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 12-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90 - 100	Відмінно	12	A
75 - 89		11	
70 - 74		10	B
65 - 69	Добре	9	
60 - 64		8	C
55 - 59		7	
50 - 54	Задовільно	6	D
45 - 49		5	
40 - 44		4	E
35 - 39	Незадовільно	3	FX
20 - 34		2	
0 - 19		1	F

Додаток А. Зразок оформлення титульного аркуша

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національна металургійна академія України
Кафедра фінансів

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Фінанси»

На тему «_____»

Виконав: ст. гр. ____

П.І.Б. _____

Перевірив: викл. _____

Робота захищена з оцінкою «_____»

Дніпропетровськ

20____

Додаток Б

Вихідні дані для розрахунку базової (реверсної) дотації

Показники	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Наявне населення, тис. осіб	814,44	1236,47	725,59	1075,73	631,27	935,88	776,46	814,22	675,52	708,37
2. Податкові надходження, тис. грн, в т.ч.:	556055,70	593598,15	633727,12	676622,45	722476,48	771495,02	823898,21	879921,58	939817,11	1003854,37
2.1. Податок на доходи фізичних осіб	521520,9	558027,351	597089,3	638885,51	683607,5	731460,03	782662,2	837448,58	896070	958794,883
2.2. Податок на прибуток підприємств приватного сектору	34459,89	35493,6826	36558,49	37655,248	38784,905	39948,452	41146,91	42381,313	43652,75	44962,3352
2.3. Податки на власність	72,92	75,11	77,37	79,69	82,08	84,54	87,08	89,69	92,38	95,15
3. Неподаткові надходження, тис. грн	25,15	25,40	25,65	25,91	26,17	26,43	26,70	26,96	27,23	27,51

28

Показники	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1. Наявне населення, тис. осіб	725,95	1076,27	892,92	936,35	776,84	814,62	834,85	1237,70	1026,86	1076,80
2. Податкові надходження, тис. грн, в т.ч.:	964150,85	926021,95	889405,10	854240,20	820469,57	788037,79	756891,67	726980,14	698254,15	670666,61
2.1. Податок на доходи фізичних осіб	920443,1	883625,36	848280,3	814349,1	781775,2	750504,2	720484	691664,6	663998,1	637438,1
2.2. Податок на прибуток підприємств приватного сектору	43613,47	42305,061	41035,91	39804,83	38610,69	37452,37	36328,8	35238,93	34181,76	33156,31
2.3. Податки на власність	92,29	89,53	86,84	84,23	81,71	79,26	76,88	74,57	72,34	70,17
3. Неподаткові надходження, тис. грн	26,96	27,23	26,69	26,96	26,42	26,69	26,16	26,42	25,90	26,16

Продовження додатка Б

Показники	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1. Наявне населення, тис. осіб	1101,56	913,91	958,35	980,39	813,38	852,94	872,54	723,91	759,11	776,56
2. Податкові надходження, тис. грн, в т.ч.:	747611,39	718122,36	689800,44	662599,30	728733,50	699952,03	672310,78	645764,48	710683,55	691693,36
2.1. Податок на доходи фізичних осіб	706074,3	677831,34	650718,09	624689,37	691952,83	664274,72	637703,73	612195,58	678113,8	650989,2
2.2. Податок на прибуток підприємств приватного сектору	41458,96	40215,191	39008,735	37838,473	36703,319	35602,22	34534,153	33498,128	32493,18	40629,78
2.3. Податки на власність	76,11	73,83	71,61	69,46	75,35	73,09	70,90	68,77	74,60	72,36
3. Неподаткові надходження, тис. грн	25,90	26,15	25,64	25,89	25,38	25,63	25,38	25,63	25,12	25,37

Додаток В

29

Вихідні дані для розрахунку освітньої субвенції

Умовне позначення	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Hd</i>	125,95	127,21	128,48	129,76	131,06	132,37	133,70	135,03	136,38	137,75
<i>Dm</i>	37,39	37,76	38,14	38,52	38,91	39,30	39,69	40,09	40,49	40,89
<i>Ug</i>	61,01	62,84	64,72	66,66	68,66	70,72	72,85	75,03	77,28	79,60
<i>Ho</i>	88,34	88,78	89,23	89,67	90,12	90,57	91,02	91,48	91,94	92,40
<i>Ub</i>	7,34	7,26	7,19	7,12	7,05	6,98	6,91	6,84	6,77	6,70
<i>Hv</i>	55,74	55,18	54,63	54,08	53,54	53,01	52,48	51,95	51,43	50,92
<i>Sd</i>	7,84	7,88	7,92	7,96	8,00	8,04	8,08	8,12	8,16	8,20
<i>Vt</i>	23,1	22,7	22,2	21,8	21,3	20,9	20,5	20,1	19,7	19,3

Продовження додатка В

Умовне позначення	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>Hd</i>	133,68	135,02	136,37	132,35	133,67	135,01	131,02	132,33	133,66	129,71
<i>Dm</i>	39,29	39,68	40,08	38,50	38,88	39,27	37,73	38,11	38,49	36,98
<i>Ug</i>	78,05	80,40	78,84	81,20	79,62	82,01	80,42	82,83	81,22	83,66
<i>Ho</i>	87,42	87,85	88,29	88,73	89,18	89,62	84,79	85,22	85,64	86,07
<i>Ub</i>	6,90	6,84	7,04	6,97	7,18	7,11	7,33	7,25	7,47	7,40
<i>Hv</i>	51,43	51,94	52,46	52,98	53,51	54,05	54,59	55,14	55,69	56,24
<i>Sd</i>	8,04	8,08	8,12	7,96	8,00	8,04	7,88	7,92	7,96	7,80
<i>Vt</i>	19,76	19,36	19,83	19,44	19,91	19,52	19,99	19,59	20,07	19,67

30

Умовне позначення	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
<i>Hd</i>	132,31	128,40	129,69	130,98	127,12	129,66	125,83	127,09	128,36	124,57
<i>Dm</i>	40,06	38,48	38,87	39,26	37,71	40,86	39,25	39,65	40,04	38,47
<i>Ug</i>	82,01	79,55	77,17	74,85	72,60	70,43	68,31	66,26	64,28	62,35
<i>Ho</i>	89,62	84,79	85,22	85,64	86,07	86,50	86,93	82,25	82,66	83,07
<i>Ub</i>	7,62	7,55	7,78	7,70	7,93	7,85	8,09	8,01	8,25	8,17
<i>Hv</i>	54,32	54,86	55,41	55,97	56,52	54,59	55,14	55,69	56,25	56,81
<i>Sd</i>	7,76	7,80	7,64	7,60	7,64	7,49	7,45	7,49	7,34	7,30
<i>Vt</i>	19,63	20,11	19,71	20,19	19,79	20,27	19,87	19,83	20,31	19,91

Додаток Г

Вихідні дані для розрахунку медичної субвенції

Умовне позначення	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Hzi</i>	81,29	123,41	72,42	107,37	63,01	93,41	77,50	81,27	67,42	70,70
<i>Kz2</i>	7,58	7,81	8,04	8,28	8,53	8,79	9,05	9,32	9,60	9,89
<i>Ni</i>	814,44	1236,47	725,59	1075,73	631,27	935,88	776,46	814,22	675,52	708,37
<i>Ndi</i>	122,01	125,67	129,44	133,33	137,33	141,45	145,69	150,06	154,56	159,20
<i>Nmi</i>	201,91	203,93	205,97	208,03	210,11	212,21	214,33	216,47	218,64	220,83

31

Умовне позначення	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>Hzi</i>	72,46	107,42	89,12	93,46	77,54	81,31	83,33	123,54	102,49	107,48
<i>Kz2</i>	8,96	9,23	9,51	9,79	8,87	9,14	9,41	9,69	8,78	9,05
<i>Ni</i>	725,95	1076,27	892,92	936,35	776,84	814,62	834,85	1237,70	1026,86	1076,80
<i>Ndi</i>	154,42	149,79	145,30	140,94	136,71	132,61	128,63	124,77	121,03	117,40
<i>Nmi</i>	216,45	218,62	214,29	216,43	212,14	214,27	210,02	212,12	207,92	210,00

Умовне позначення	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
<i>Hzi</i>	109,95	91,22	95,65	97,85	81,18	85,13	87,09	72,25	75,77	77,51
<i>Kz2</i>	8,92	9,18	9,46	9,74	8,83	9,09	8,96	9,23	9,51	9,79
<i>Ni</i>	1101,56	913,91	958,35	980,39	813,38	852,94	872,54	723,91	759,11	776,56
<i>Ndi</i>	127,34	123,52	119,82	116,22	126,07	122,29	118,62	115,06	124,81	121,07
<i>Nmi</i>	207,90	209,98	205,82	207,88	203,76	205,80	203,74	205,78	201,71	203,72

Додаток Д

Показники базового року

Показники	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Податкові надходження, тис. грн, в т.ч.:	622609,49	643922,95	666139,33	689312,08	713498,88	738762,03	765168,90	792792,38	821711,41	852011,55
1.1. Податок на доходи фізичних осіб	584961,31	602510,15	620585,45	639203,02	658379,11	678130,48	698474,39	719428,62	741011,48	763241,83
1.2. Податок на прибуток підприємств приватного сектору	37646,18	41410,80	45551,88	50107,07	55117,77	60629,55	66692,50	73361,75	80697,93	88767,72
1.3. Податки на власність										
1.4. Акцизний податок	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
1.5. Екологічний податок	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
1.6. Фіксований сільськогосподарський податок	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2. Неподаткові надходження, тис. грн	16,15	16,50	16,87	17,24	17,62	18,00	18,40	18,80	19,22	19,64
РАЗОМ ДОХОДІВ (без урахування міжбюджетних трансфертів)	622625,64	643939,45	666156,20	689329,32	713516,49	738780,03	765187,30	792811,18	821730,63	852031,19
Офіційні трансферти, в т.ч.:	256752,08	241105,53	226676,26	213350,52	201026,25	189611,89	179025,17	169192,16	160046,39	151528,04
Дотації	179945,5	172747,7	165837,7	159204,2	152836,1	146722,6	140853,7	135219,6	129810,8	124618,4
Субвенції	76806,61	68357,88	60838,51	54146,28	48190,19	42889,27	38171,45	33972,59	30235,60	26909,69
ВСЬОГО	879377,72	885044,98	892832,46	902679,83	914542,75	928391,92	944212,46	962003,34	981777,02	1003559,24

Продовження додатка Д

Показники	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1. Податкові надходження, тис. грн, в т.ч.:	840951,97	871264,44	902994,68	911469,87	924248,06	957511,88	967808,73	1001825,73	1015802,65	1028032,51
1.1. Податок на доходи фізичних осіб	768321,833	791371,487	815112,63	839566,01	845154,02	870508,64	896623,895	923522,61	929669,42	957559,5
1.2. Податок на прибуток підприємств приватного сектору	72628,14	79890,95	87880,05	71901,86	79092,04	87001,25	71182,84	78301,12	86131,23	70471,01
1.3. Податки на власність										
1.4. Акцизний податок	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
1.5. Екологічний податок	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
1.6. Фіксований сільськогосподарський податок	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2. Неподаткові надходження, тис. грн	18,62	19,03	19,44	18,43	18,84	19,25	18,25	18,65	19,06	18,06
РАЗОМ ДОХОДІВ (без урахування міжбюджетних трансфертів)	840970,59	871283,46	903014,12	911488,30	924266,89	957531,13	967826,98	1001844,38	1015821,71	1028050,57
Офіційні трансферти, в т.ч.:	171833,97	162511,19	153830,75	174525,83	165021,89	156175,63	177268,89	167579,54	158563,61	180064,32
Дотації	136842,2	131368,5	126113,8	138484,3	132944,9	127627,1	140146,1	134540,3	129158,7	141827,9
Субвенції	34991,77	31142,67	27716,98	36041,52	32076,95	28548,49	37122,76	33039,26	29404,94	38236,45
ВСЬОГО	1012804,56	1033794,65	1056844,88	1086014,13	1089288,78	1113706,76	1145095,87	1169423,92	1174385,32	1208114,90

Продовження додатка Д

Показники	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1. Податкові надходження, тис. грн, в т.ч.:	954997,10	965585,23	986198,56	997903,35	927208,47	937322,38	957465,27	968663,90	900236,37	909893,38
1.1. Податок на доходи фізичних осіб	869725,18	895816,93	901779,33	928832,71	843633,42	868942,43	874725,95	900967,73	818324,42	842874,15
1.2. Податок на прибуток підприємств приватного сектору	85269,92	69766,30	84417,22	69068,64	83573,05	68377,95	82737,32	67694,17	81909,95	67017,23
1.3. Податки на власність										
1.4. Акцизний податок	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
1.5. Екологічний податок	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
1.6. Фіксований сільськогосподарський податок	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2. Неподаткові надходження, тис. грн	14,92	15,25	14,45	11,93	12,20	11,56	9,55	9,76	9,25	7,64
РАЗОМ ДОХОДІВ (без урахування міжбюджетних трансфертів)	955012,02	965600,48	986213,01	997915,29	927220,67	937333,94	957474,82	968673,66	900245,61	909901,02
Офіційні трансферти, в т.ч.:	151702,75	158935,68	131417,47	150195,94	127436,88	132366,04	109856,83	126461,53	108143,15	111255,49
Дотації	114951,21	126226,81	102306,58	112341,86	91052,86	99984,26	81037,04	88985,99	72122,97	79197,53
Субвенції	36751,54	32708,87	29110,89	37854,08	36384,02	32381,78	28819,78	37475,54	36020,18	32057,96
ВСЬОГО	1106714,77	1124536,16	1117630,48	1148111,23	1054657,55	1069699,97	1067331,65	1095135,19	1008388,76	1021156,51

Додаток Ж. Зразок оформлення рецензії

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національна металургійна академія України
Кафедра фінансів

Рецензія
на курсову роботу з дисципліни «Фінанси»

студента _____

напряму 6.030508 «Фінанси і кредит» III курсу, групи _____

Назва роботи _____

Рецензент: _____

Загальна оцінка роботи:

1. Відповідає вимогам щодо змісту (підкреслити):

- повністю відповідає
- частково
- не відповідає

2. Зауваження та рекомендації щодо змісту

_____
_____
_____

3. Відповідність вимогам щодо оформлення:

- повністю відповідає
- відповідає в цілому
- не відповідає

Висновки рецензента:

- рекомендується до захисту без доопрацювання
- рекомендується до захисту при умові виправлення помилок та вдосконалення роботи
- не рекомендується до захисту, необхідно суттєво доопрацювати зміст та оформлення роботи, а саме: _____

попередня оцінка: _____.

Рецензент (дата, підпис) _____

Оцінка захисту: _____ (_____)